

Posudek na rigorózní práci

Právní úprava sociálního zabezpečení v letech 1918-1989 v našem státě

Práce se zabývá právní úpravou sociálního zabezpečení v letech 1918-1989 na území našeho státu. Text rigorózní práce je kromě úvodu a závěru rozdělen do čtyř hlavních částí, které jsou tvořeny jednotlivými podkapitolami. Předmětná problematika je zkoumána nejen z aspektů právních ale i sociologických.

První kapitola popisuje vznik a rozvoj sociálního zabezpečení. V druhé kapitole autor zdůrazňuje recepci právních předpisů sociálního zabezpečení z Rakouska-Uherska, které pak platily na našem území, především na roztržitost této právní úpravy, především z hlediska adresátů jednotlivých dávek sociálního zabezpečení. Správně zde podotýká, že v období první Československé republiky bylo sociální zabezpečení roztrženo podle hlavních skupin zaměstnanců do několika systémů, a následně pak tomuto rozdělení na skupiny věnuje pozornost a předkládá právní předpisy, jich se týkající.

V třetí kapitole předkládá předpisy, které poměrně výrazně změnily prvorepublikové právní předpisy sociálního zabezpečení, zejména v případě jejich roztržitosti. Čtvrtá kapitola se zabývá jednotlivými zákony vydanými do roku 1989. Zde autor se zabývá i obdobím pražského jara, kde byly předloženy nové požadavky na sociální zabezpečení, které (některé) se i přes ukončení tohoto krátkého demokratizačního období, odrazily v právní úpravě sociálního zabezpečení.

Systematické členění v textu je vhodné, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, práce je přehledná. Autor vychází z odborné literatury (monografie, časopisy) i zahraniční, kterou uvádí v seznamu použité literatury a velkého množství pramenů, s kterými v textu práce dobře pracuje a odkazuje na ně.

Závěr:

Téma práce je důležité a zajímavé. Práci nelze vytknout závažnější nedostatky jak věcné tak formální. Autor prokázal znalost zvoleného tématu i otázek s ním souvisejících. Rigorózní práci doporučuji proto k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Způsob financování invalidního a starobního „důchodu“ u horníků v Protektorátu Čechy a Morava.

V Plzni, dne:

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Vendulka Valentová

Posudek na rigorózní práci

Právní úprava sociálního zabezpečení v letech 1918-1989 v našem státě

Předložená práce, zaměřující se na vývoj právní úpravy sociálního zabezpečení, je rozdělena na úvod, čtyři kapitoly, závěr, cizojazyčné resumé. Poté následuje seznam literatury a použitých pramenů. Práci s literaturou, právními předpisy a ostatními prameny považuji za vyhovující.

Autor ve své práci po úvodu předkládá historický exkurz oblasti sociálního zabezpečení, především sociálního pojištění v 18. a 19. století. Zejména popisuje reformní úsilí ministerského předsedy Eduarda Taafeho, na základě kterého bylo zavedeno v Rakousku-Uhersku a tím i na území našeho státu povinné sociální pojištění po vzoru Německa.

V dalších kapitolách představuje jednotlivá období – první Československé republiky, období nesvobody a období po roce 1945 a právní předpisy o sociálním zabezpečení v nich vydaných, včetně popisu institucí zabývajících se realizací sociálního práva. V těchto kapitolách věnuje pozornost i zásadám, na nichž bylo sociální zabezpečení postaveno, ukazuje slabiny i silné stránky různých přístupů především v návaznosti na politické a hospodářské změny.

V kapitole druhé správně neopomněl se zabývat otázkou sociálního zabezpečení i v exilu, a správně v případě Protektorátu Čechy a Morava poukázal na to, že postrádající jednotná koncepce sociálního zabezpečení se změnila za nástupu říšského protektora Reinharda Heydricha, který měl zlikvidovat tuzemskou resistenci a zároveň i nalézt takové formy okupační politiky, které by vedly k co nejefektivnějšímu využití průmyslového potenciálu v Protektorátu Čechy a Morava pro potřeby Německa.

V jednotlivých kapitolách podává mimo jiné výklad zákonů a jednotlivých dávek důchodového pojištění, v některých případech i výklad nemocenského pojištění, především tehdy kdy tato pojištění spadala a byla řešena jedním právním předpisem.

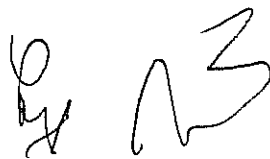
Závěr:

Autorovi práce se vcelku zdařile podařilo zmapovat právní vývoj oblasti sociálního zabezpečení na území Československé republiky. Členění a zpracování daného tématu považuji za vyhovující. S ohledem na shora uvedené, předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Změny v druzích dávek v oblasti sociálního zabezpečení a nemocenského pojištění po roce 1945.

/ Praze, dne:

JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.